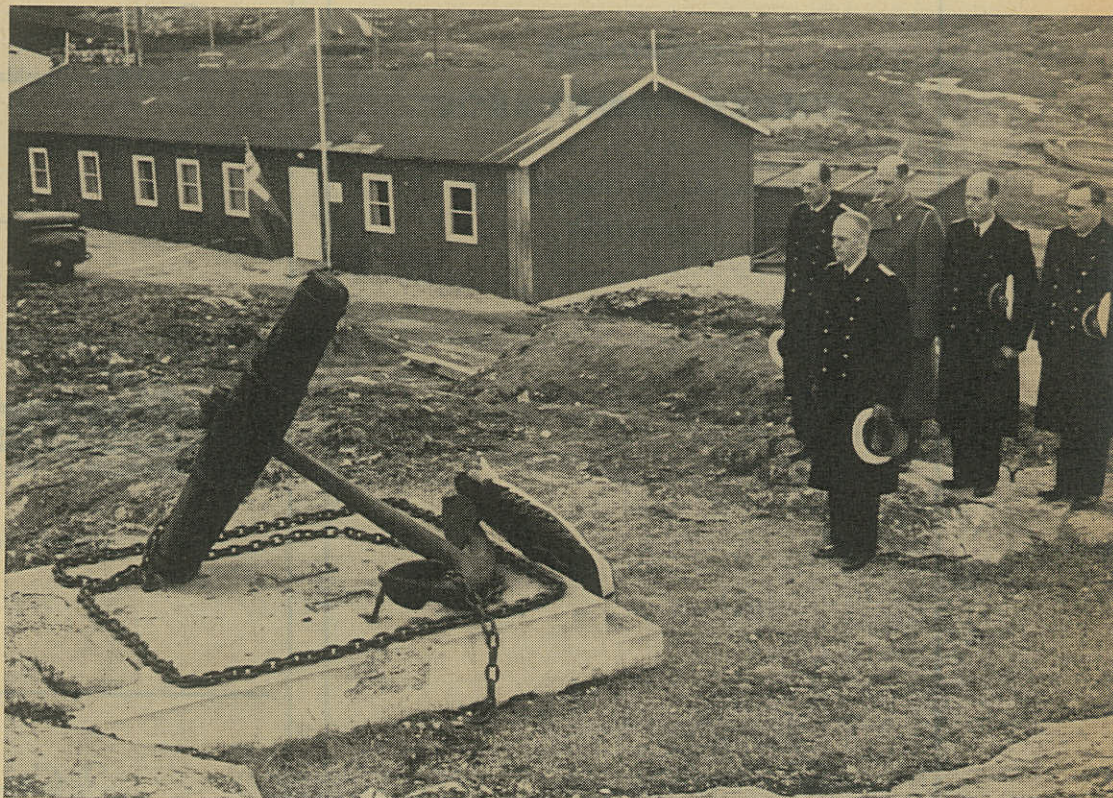

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 3 - Juli
49. aarg. - 1962

Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. Pontoppidan, nedlægger under sin inspektion i Grønland en krans ved det af Marineforeningens Godthaab afdeling rejste mindeanker for de i grønlandske farvande omkomne søfolk. — I baggrunden ses det gamle orlogshjem, nu »Dannevirke«- og Marinestue.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer

„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

HEDDE NIELSENS FABRIKER%

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Marineforeningens aarsberetning for 1961

Aflagt af formanden, kommandør G. de Lichtenberg,
ved sendemandsmødet i Vejle den 13. maj 1962.

Kammerater!

Vel mødt til aarets sendemandsmøde her i Vejle, hvor vi i aar kan samles — ikke alene om et 50 aars jubilæum, som gaar helt udenfor rammerne — da afdelingen her er ældre end den samlede Marineforening — men ogsaa kan samles om at hylde jubilaren med det særlige kendemærke at være Marineforeningens afdeling nr. 1.

Vi føler, at Vejle afdelingen altid har været ledet paa en smuk og værdig maade til respekt og agtelse for hele sagen, og vi bringer i dag afdelingen vore hjerteligste lykønskninger og med de bedste ønsker for tiden fremover og siger tak for den gode modtagelse og for et vel tilrettelagt stævne.

I denne stemning mødes vi nu her i dag, og jeg udtaler ønsket om, at vi ikke alene maa faa en fornøjelig sammenkomst — som sædvanlig — men at vi ogsaa maa kunne bygge videre i vort arbejde til glæde for os alle og til gavn for vor forening i den virke, samfølelse og arbejdsglæde fremover.

Inden vi gaar over til dagsordenen, skal vi vælge en dirigent og efter samraad med Vejle afdeling — som ikke selv stiller forslag — foreslaar hovedbestyrelsen, at vi vælger Kommandør *Wesche*, som vi alle kender og ved, at han med vanlig dygtighed vil løse denne opgave.

KD *Wesche* valgtes til dirigent, og efter at have konstateret sendemandsmødets beslutningsdygtighed m. m., fik Marineforeningens formand ordet for aflæggelse af aarsberetningen:

Naar vi er samlet her, gaar vore første tanker til vor æresformand Hans Majestæt Kongen, som vi føler os nær knyttet til, og som vi højagter og vil staa værn om.

Med forsamlingens forventede tilslutning er der i dag sendt en telegrafisk hilsen til æresformanden, og jeg beder forsamlingen rejse sig — nifoldigt leve for Hans Majestæt Kongen.

Der er i dag endvidere sendt telegram med hilsen til chefen for Søværnet, Viceadmiral *Pontoppidan* samt til vore skandinaviske broderforeninger.

Og saa vil vi mindes vore mange brave kammerater, som i løbet af aaret er gaaet bort, og som hver især har ydet deres indsats i vort foreningsarbejde, og som i deres sidste aar har haft deres glæde ved tilknytning til vor forening.

Listen i »Under Dannebrog« over bortgaaede er meget stor — næsten alle afdelinger har nævnt gamle kammerater, som har været deres afdelingers gode støtter, og som burde huskes.

Ogsaa indenfor eller i tilknytning til hovedbestyrelsen er der tyndet ud. Jeg vil nævne *Chr. Petersen*, Bornholm, og *Otto Petersen*, Vordingborg, og nu for nylig *Gregersen*, Roskilde — alle dygtige og interesserede i foreningens arbejde, og hvis glade ansigter og gode humør vi vil savne her ved sendemandsmøderne.

Sidst og ikke mindst vil jeg mindes vor gamle formand, Kommandør *Ipsen*, der til det sidste omfattede Marineforeningen og dens liv og arbejde med en særlig dyb og varm interesse.

Som ideens fader saa han ikke alene den betydning sammenholdet og kammeratskabet indenfor foreningen havde i vort samfund, men for ham var kontakten med mennesker — søens folk — hele landet over en hjertesag.

Hans interesse for sagen er ogsaa gaaet ud over graven, idet han har testamenteret sin ibenholtstok til den til enhver tid siddende formand. Skal vi alle rejse os og mindes de bortgaaede, idet jeg udtaler et:

Æret være deres minde.

Medlemstallet for 1/5 1962: 9248 med tilgang og afgang i 1961 paa henholdsvis: 467 og 625.

Afdelingernes reelle antal er: 94, nominelt: 102.

Skyttelavene (15 lav) er i stadig fremgang, og der er stadig stor interesse for skydningen — det kniber dog en del med skydebaner.

Marinestuer føler jeg, at der er stigende interesse for, men det er jo netop ogsaa paa dette omraade, at vi kan vise vort ansigt og særpræg, hvorved marinestuerne bliver et værdifuldt aktiv i vort arbejde.

Vi har jo en stor vanskelighed med at finde egnede steder, naar marinestuen af en eller anden aarsag maa flytte — eller som det gik Frederiksberg afd., der maatte flytte, og som efter at være installeret et andet sted blev opsagt et par dage efter og maatte flytte igen.

I mellemtiden blev nogle af deres gode ting opbevaret paa den maade, at de blev anbragt paa en maritimt præget udstilling i et af vore stormagasiner. Samtidig fik Marineforeningen lejlighed til at henlede opmærksomheden paa sig selv.

Økonomien. Det var meget betydningsfuldt for hele arbejdet og administrationen, at kontingentet i fjor blev sat op.

Endnu kan vi jo ikke helt lodde virkningen heraf, men vi ser fortrøstningsfuldt paa, at vi nok skal ride stormen af og faa tilbagebetalt de laan, vi har taget i grundfondet.

Foreningslivet i det forløbne aar er i det store og hele gaaet støt og roligt — nogle vil maaske mene lidt for stillestaaende. Der klages jo mange steder fra over den ringe mødedeltagelse, men efter hvad jeg har erfaret, er den ikke ringere, ja, flere steder endog bedre end i andre lignende foreninger. Værst er det, at formænd og bestyrelser derved kan tabe humøret og lysten til arbejdet.

Man maa dog ikke vurdere vor forenings betydning og indsats alene efter mødedeltagelsen, og det er givet, at mange medlemmer — selv om de kun møder sjældent frem — alligevel følger foreningens liv og virke med stor interesse — bl. a. gennem medlemsbladet.

Jeg har bemærket, at der i de sidste aar har fundet et meget stort antal formands-omskiftninger sted. Der kan jo være saa mange grunde — og naturlige grunde — men jeg haaber ikke, at man er blevet modløse eller løbet træt af tilfældigt øjeblikkelige vanskelige forhold. Jeg vil derfor lægge formændene paa sinde, at de sørger for at samle folk om sig, som kan tage et nap med i arbejdet, og jeg vil gerne opmuntre bestyrelsesmedlemmerne til at aflaste formanden i arbejdet og dermed ansvaret.

Af *begivenheder og hændelser* i aaret, der gik, kan nævnes »Det 8' Soldater- og Marineforeningsstævne« i dagene 26'—28' maj 1961.

Vi synes selv, at det var godt tilrettelagt og paa en værdig maade med stærk maritim slagside.

Vi kunne ikke have nogen bedre start, end den vi fik hos Helsingør-afdelingen og bagefter med besøg paa Kronborg for derpaa at samles med Soldaterforeningerne til frokost i Avderød.

Dette sammen med afslutningen om søndagen paa Holmen, hvor Viceadmiralen kom til stede, gjorde jo sit til det stærkt maritimt prægede. Besøget paa Holmen blev kørt efter programmet for jubilærstævnet — men jeg vil gerne understrege, at det var Marineforeningen, de havde initiativet til arrangementet med et møde i planbygningen, hvor der i taler og diskussion blev givet Hjemmeværnet et haandslag fra Soldater- og Marineforeninger — det er nemlig meget vigtigt, at disse stævner indeholder noget mere end blot køreture — museumsbesøg og fællesspisninger.

Om lørdagen var Marineforeningen — efter sejlads i havnen — gæster til en frokost paa Carlsberg.

Ved nærværelse af 2 direktører og 3 kontorchefer og ved direktørens udredning om den store virksomheds administration og betydning for dansk kultur- og videnskab — Dansk Videnskab ejer Carlsberg — noget som vore gæster slet ikke var klare over — blev dette møde lagt op i et meget højt plan, som gjorde et dybt indtryk paa vore venner fra Sverige og Norge.

Marineforeningen er Carlsberg meget taknemlig for den modtagelse, man gav os, og for den forstaaelse man altid har vist vor sag.

Man diskuterede spørgsmaalet om afholdelse af møder af hvert 2' eller hvert 3' aar — men man holdt paa hvert 2' af hensyn til det skandinaviske samarbejde. Næste møde i Malmö 10'—12' maj 1963.

Det var dog skuffende, at der var saa faa medlemmer ude fra de nærmest liggende afdelinger, der deltog i de forskellige arrangementer.

Jubilærstævnet den 27. august var godt besøgt og med en sædvanlig god stemning. Stævnet har jo altid været en værdifuld faktor i foreningsarbejdet.

Jeg minder om — som sædvanlig — at man ude i afdelingerne bakker dette stævne op blandt de, der ikke har været med før — selv om de ikke er medlemmer af Marineforeningen.

Afskedsfesten for Fregatten FYEN formede sig paa en festlig maade og med tilslutning af 200 gamle FYENsgæster. — Man havde fundet frem til fire, som havde sejlet med skibet, og de maatte op og fortælle om gamle dage.

Søværnskommandoen var overordentlig interesserede i, at Marineforeningen kunne skabe lidt presse og stemning om det gamle skib, som gennem aarene har huset et betydeligt antal af orlogsgæster paa eksercerskolerne.

I paasken havde *Den Internationale Fiskerimesse og Fiskeriraadet* arrangeret en meget stor fiskeriudstilling i Forum, som vakte betydelig interesse med et meget stort besøg. Marineforeningen tog initiativet til paa udstillingen paa en stand — Hundested Motorfabriks — at faa ophængt billeder af forskellige af Marinens fiskeriinspektionsskibe udlaant af Søværnet gennem Velfærdstjenesten. Samtidig havde Marineforeningen fremlagt sine mærkater, hefter og brochurer, og det skylder vi udstillingen tak for.

Frederiksberg afdeling havde en kammeratlig mødeaften med spising for 30 medlemmer med paafølgende besøg paa udstillingen.

Jeg nævner dette, da noget lignende let kan finde sted lokalt ude i provinsen. Lad os vide om vi kan hjælpe.

Forskelligt:

Fregatten JYLLAND synes at have lidt strid modvind for tiden, men jeg kan oplyse følgende om forholdene i øjeblikket:

Nationalmuseet vil kæmpe for Fregattens bevarelse og vil sætte alt ind paa at skaffe de nødvendige midler — et mærkesalg vil stadig finde sted den 9. maj, indtil restaureringen er tilendebragt. — Jeg be'r om, at afdelingerne giver en haandsrækning i denne indsamling. Vi har paa hovedbestyrelsesmødet drøftet denne sag, og der vil komme forslag herom.

Nationalmuseets bog »Fregatten fortæller« af *F. H. Kjolsen* kan anbefales til alle, der har interesse i vore gamle sejlskibe og livet ombord og bør findes i alle marinestuers bogskabe. — Bogens salg støtter fregattens bevarelse.

Samarbejdet med soldaterforeningerne og forsvarsbroderselskaberne er af virkelig stor værdi, om det er i orden.

Det er særligt i provinsen, at dette har betydning og interesse, men jeg gaar ud fra, at man har et samvirke-udvalg, som kan ordne emner om fælles optræden — det vil være rart, om Marineforeningen altid har initiativet uden dog at være alt for docerende.

Med hensyn til opstilling og fanernes placering ved Kongens ankomst vil der i nær fremtid tilgaa formændene en redegørelse med retningslinier herfor, men som hovedregel gælder, at naar Kongen kommer ad søvejen staar Marineforeningen paa højre fløj — og naar Kongen kommer landværts, staar garden — evt. det lokale regiments soldaterforening paa højre fløj — lokale højtideligheder kan dog gøre forandring heri — saa handl efter konduite. Med højre fløj mener jeg kun af marine-, soldater- og forsvarsbroderforeninger.

Jeg har faaet meddelelse om, at en afdeling har *udsat en pokal for kapsejlad*s mellem juniorer — jeg nævner dette til benyttelse andre steder om muligt.

Marineglassene bliver ikke lavet i nyt oplag, med mindre vi bestiller for 6000 kr. paa een gang.

6000 kr. er mange penge at binde, hvis der ikke er sikkerhed for glassenes afsætning, men lad os høre om nogen vil forudbestille og betale.

Og saa et par bemærkninger om fremtiden:

Som aftalt afholdes Sendemandsmødet i København i 1963 i forbindelse med 50 aars jubilæet.

Hovedbestyrelsen har tænkt sig følgende:

Den 13. april — reception.

Sendemandsmødet i København (18. maj) 1963.

Lørdag aften — kammeratligt samvær.

Søndag eftermiddag — møde.

Søndag aften — middag — hvor man vil forespørge Deres Majestæter — foruden forskellige honoratiores — om at komme til stede — salen er bestilt.

I 1964 — vil der den 18. april blive afholdt en mindehøjtidelighed paa Dybbøl.

Statsministeriet har nedsat en komite med departementschef Elkjær Larsen som formand og med repræsentanter fra amt, by, forsvaret m. fl. samt een repræsentant fra hver — Landsraadet, Forsvarsbrødrene og Marineforeningen.

De tre store foreninger har forlængst haft møde sammen om dette emne.

Ja, — dette var i korte træk om løst og fast i vor forenings liv og virke.

Jeg vil derfor, inden jeg slutter, bringe en varm tak til

(fortsættes side 6)

Marineforeningens jubilarstævne 1962

hvori der første gang er indlagt et besøg på Søværnets nye, moderne Eksercerskole i Avderød i Nordsjælland

Søndag den 26. august 1962

afholder *Marineforeningen* jubilarstævne paa Holmen til minde om indkaldelse til tjeneste ved Søværnet, i aar er det aargangene 1952 — 47 — 42 — 37 — 32 — 27 — 22 — 17 — 12 — 1907 o. s. v.

Hjælp selv med til at skaffe den store tilslutning fra egen aargang ved at skrive til kammeraterne.

Der gøres et stort arbejde for at faa jubilarstævnet gjort bekendt for alle de jubilarer, hvis adresse er *Marineforeningens* bekendt, ligesom ogsaa dagspressen er anmodet om at omtale det, men den personlige paa-virkning er altid den bedste.

Da Øresundsselskabet har solgt m/s SCT. IBB, ombord i hvilket *Marineforeningen* i en aarrække har afsluttet jubilardagen med middag under sejladsen i Sundet og besøg i Flottans Mäns Marinstuga i Hälsingborg, og nedlagt denne søndagsrute paa Hälsingborg som urentabel — og der samtidig nu er gaaet 15 aar siden Søværnet flyttede sin Eksercerskoleuddannelse fra Holmen, først til de meget primitive forhold i Arresødallejren og nu senest og endeligt til det store og moderne uddannelsescenter paa halvøen Avderød, der skyder sig ud i den smukke og ejendommeligt mangefarvede Arresø, er der for første gang indlagt et besøg her i jubilardagens program, for at de yngre jubilarer ogsaa kan mindes deres første dage i Søværnet.

Kl. 1030 Møde ved Værftsbroen for enden af Prinsesse-gade (linie 8). Her afholdes parade for Chefen for Flaadestation København og *Marineforeningens* Formand, og der vil i forbindelse med en kort andagt ved en vpl. teolog blive henlagt krans ved mindestenen for civilt og militært personel af Søværnet. Derefter afmarcheres med *Marineforeningens* Københavns afdelings musikkorps i spidsen til frokost, som finder sted.

Kl. 1215 paa Marinekaserne København (tidl. Søværnets kaserne) paa god, gammel orlogsmanér. Af pladshensyn vil der kun kunne udstedes 200 billetter til frokosten; det gælder derfor om at anmelde sig snarest muligt, og opmærksomheden henledes paa, at der i de senere aar har været for mange, der møder uden forud at have anmeldt deltagelse. Der skabes derved mange og store vanskeligheder i arrangørernes frivillige arbejde, og samtidig udvises en utilladelig hensynsløshed overfor personellet paa Søværnets Kaserne m. fl. Det er derfor bestemt, at der for fremtiden ikke kan gives adgang til jubilarstævnets frokost eller middag uden den forudanmeldelse, der er betingelse for deltagelse. Alle, der ikke har fulgt de givne anvisninger, maa beklageligvis afvises.

Kl. 1400 Kort rundgang paa den nordlige del af Holmen.

Kl. 1500 Afgang fra Holmen til Nrd. Toldbod.

Kl. 1515 Afgang med busser gennem det smukke Nordsjælland til Eksercerskolen i Avderød.

Kl. 1630 Ankomst til Avderød. Omvisning.

Kl. 1800 Skafning i den moderne kostforplejningsbygning.

Kl. 1930 Udskejning.

Kl. 2000 Afgang med busser til København.

Kl. 2115 Ankomst til Raadhuspladsen — og hermed er Jubilardagens officielle program udtømt.

Parolen lyder derfor nu:

Deltagelsen er dyr, men frivillig, og den kan opdeles i 3 dele, hvoriblandt der frit kan vælges deltagelse i ét, flere eller alle af de følgende programpunkter:

I. Jubilarparaden. Til dækning af de mange forskel-ligtartede udgifter ved det store arrangement vil der være at erlægge en afgift paa kr. 5,00 af hver deltager.

II. Frokost bestaaende af bixsemad, 2 stk. ost, 2 øl, 2 snaps og kaffe incl. alle omkostninger for kr. 14,00 pr. kuvert.

III. Som noget helt nyt vil *jubilarmiddagen* finde sted i kostforplejningsbygningen i Avderød. Her skaffes efter cafeteria-systemet, som er indført i alle moderne kaserner. Menuen lyder: Flæskesteg, æblekage og kaffe, og hertil udgives: 1 snaps, 2 fl. øl og 1 gl. cognac — alt er sammen med busturen medregnet i prisen.

Tegningen er bindende, og anmeldelse om deltagelse sker til *Marineforeningens* hovedkontor, Havnegade 55, 2. sal, tlf. Palæ 2886, aabent dagligt kl. 13—16, undtagen lørdag. Ved indbetaling af beløbene paa foreningens postkonto nr. 1608, vil adgangskort blive tilsendt. Det er af den grund nødvendigt paa indbetalingskortets talon at anføre nøjagtig adresse og aargang.

Beløbene bliver:

Deltagelse i jubilarstævnet	kr. 5,00
Deltagelse i frokosten paa Holmen	kr. 14,00
Deltagelse i busturen med middag i Eksercerskolen i Avderød	kr. 23,00
eller ialt	kr. 42,00

I betalingen er indbefattet udgifter til musik, dekoration, til- og afrigning af spisesal m. m., transport af service, materiel, tryksager m. m.

Sidste frist for anmeldelse ved indbetaling paa postkontoret er mandag den 20. august.

Efter lørdag den 18. august vil adgangsbilletterne ikke blive tilsendt, men de ligger klar til afhentning ved værftsbrovagtten paa jubilæumsdagen mod forevisning af postvæsenets kvittering for beløbets indbetaling. Af hensyn til de vanskelige forsyningsforhold er mandag den 20. august fastsat som absolut sidste frist for anmeldelse til jubilarstævnet. Uden forudanmeldelse kan plads ved måltiderne ikke paaregnes, og deltagerne opfordres til i egen interesse at lette arrangørerne arbejdet dels ved at anmelde deltagelse i god tid og dels ved at følge de her givne anvisninger.

Det vil være jubilarstævnets opgave at gøre festen saa smuk og fornøjelig som muligt; — hertil kræves dog hjælp og støtte, og for at vore mindre bemidlede aargangskammerater ogsaa kan komme til at deltage, beder vi bedre situerede om at yde et ekstra bidrag, hver efter sin evne.

Ogsaa ikke-medlemmer af *Marineforeningen* kan som jubilarer deltage i stævnet.

Under stævnet vil der for en pris af kr. 5,- blive forhandlet 25 og 40 aars jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, naar dokumentation for indkaldelsesaar forevises.

Paaklædning: »Daglig blaat«.

Jubilarduvalget.

alle formænd og bestyrelser rundt omkring for deres indsats i vort foreningsliv — jeg ved, det er et stort arbejde, der lægges paa ledelsens skuldre, men jeg haaber, at man aldrig maa tabe den betydning Marineforeningen har, af syne, og at det er os, der i vort samfund skal værne om og tale vort søværns og vor søfarts sag.

Næstformanden aflagde en udførlig beretning om Mærkatsalget, og takkede for den hjælp, der hidtil er ydet af afdelingerne, og anmodede de afdelinger, der endnu ikke har afregnet med hovedkontoret om at gøre dette omgaaende, da det er af stor betydning for foreningens økonomi. Da vi ligger med ca. 4.500 ark Mærkater af kr. 5,00 pr. ark, blev det foreslaaet, at dersom hvert andet medlem i hele Marineforeningen blot købte et ark, som han kan glæde en dreng med eller giver et ark til en værnepligtig orlogsgast, saa var vi udsolgt.

Dersom medlemmerne ville yde os denne hjælp, saa støtter de en virkelig god sag, som de selv har været med til at vedtage paa de tidligere afholdte sendemandsmøder.

De spreder kendskab om vor gamle Marineforening, de gør propaganda for Søværn og Søfart paa en smuk og værdig maade, og sidst men ikke mindst hjælper de med til at forbedre Marineforeningens økonomi.

Fra Vejle afd.s side var der gjort store anstengelser ved tilrettelæggelsen af Marineforeningens Sendemandsmøde, og det skal siges, at alt klappede, alt gik, som det skulle. Fra Søværnets side var der vist Marineforeningen den gestus, at minelæggeren VINDHUNDEN anløb Vejle havn i den weekend, og fra chef og besætningens side vistes der en hjertelig gæstfrihed ved de for medlemmerne reserverede besøg om bord, ligesom skibet var repræsenteret med personel af alle kategorier ved frokosten om søndagen.

Underholdningen lørdag aften var munter og fornøjelig, og der herskede gensynsglæde blandt de mange sendemænd og deres damer, efterhaanden som de samledes i salen.

Søndag formiddag var mere alvorlig. Den demonstrative hyldest, der blev vist dirigenten efter mødet, var et tydeligt bevis paa, at KD *Wesche* forstod at lede de gamle gaster paa den rette maade, selvom ogsaa en enkelt røst fra forsamlingen ønskede en anden dirigent uden dog at paa-pege en saadan, og et i hast foreslaaet tidligere hovedbestyrelsesmedlem afslog, da han ikke var forberedt til et saadant hverv.

I tilslutning til aarsberetningen rettede Skagens afd.s formand krav om oplysning om fregatten JYLLANDS økonomiske problemer, og man enedes om at udsende en redegørelse herom i bladet. Se denne paa side 7.

Efter at forskellige havde haft ordet for ros og kritik vedtog sendemandsmødet følgende udtalelse om fregatten JYLLAND:

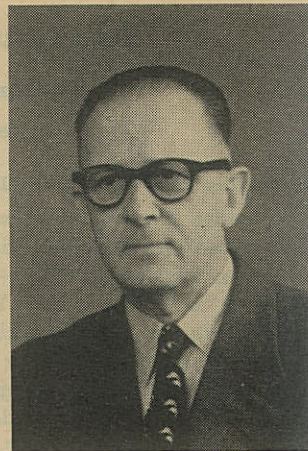
»Marineforeningens Sendemandsmøde har med stor interesse fulgt spørgsmaalet om fregatten JYLLANDS bevarelse og har med glæde bemærket den vilje til at gøre en

indsats derfor, som er kommet til udtryk fra autoriteternes side og i pressen. Sendemandsmødet udtaler haabet om, at den vigtige nationale sag maa blive løst paa en for landet værdig maade, hvorpaa formandens beretning godkendtes.

Hovedkassereren redegjorde derpaa for regnskabet og beklagede de mange kontingentrestancer. Efter forskellige bemærkninger fra Esbjerg og Kongens Lyngby blev der givet decharge for regnskabet.

De afgaaende hovedbestyrelsesmedlemmer genvalgte og Sendemandsmødet godkendte direktør *V. Kjellberg*, Rønne, og kontorbestyrelser *E. Nielsen*, Næstved, suppleringsvalg henholdsvis for distrikt II og IX.

Man overgik derefter til debat om lovændringsforslag, hvor saavel *Brolykke*, Kongens Lyngby, og Marineforeningens formand redegjorde for de to foreliggende forslag. Efter en længere diskussion — ikke mindst om distriktsordninger m. . og en redegørelse for sagens hele udvikling, henstillede Sendemandsmødet paa opfordring af *Reumert*, Københavns afd., at begge forslag blev trukket tilbage og samarbejdet til ny forelæggelse til næste aar.

E. Nielsen, Næstved

V. Kjellberg, Rønne

Fra Hav og Havn

Marineforeningens tidligere næstformand, *Chr. Bonne-lykke*, har høstet megen ære og anerkendelse for den smukt udførte restaurering af en gammel skibsmodel af orlogsskibet ØRNEN fra 1608. Dette skib blev bygget paa Gammelholm, omtrent der, hvor modellen nu er at finde i Carlsbergs Havnegade depot — ret over for Øresunds-selskabets anlægsplads i Havnegade, hvor det nye flagskib netop bærer navnet ØRNEN. Den førstnævnte ØRNEN deltog i juli 1644 i slaget paa Kolberger Heide, hvor Kong Christian IV mistede sit ene øje.

Ved De, at danske søfolk har krav paa, hvor de end befinder sig i verden, at faa dansk mad — og faar det? Det var tegneren *Lars Bo*, der fortalte mig, at han paa sin tyve aars fødselsdag laa forhyret i Casablanca og i dagens anledning fik serveret gule ærter med flæsk og lunkent øl og snaps — i 40 graders varme eller mere.

Mogens Brandt i Politiken.

I dagene 22.—27. juli afholder *Søspejderne* en 50 aars jubilæumslejr paa Venø i Limfjorden. Der forventes deltagelse af søspejdere fra Norge og Sverige samt Sydslesvig.

Kaptajn *K. V. Høyer* fik tanken i sommeren 1912, og den 23. nov. samme aar startede han den første søspejdertrop paa sit friluftsgymnasium i Hellerup.

50 aar er nu gaet siden Danmarks første søspejdertrop saa dagens lys. Søspejdertroppe er vokset frem landet over — man kunne ønske mange flere, med de ideelle forhold danske farvande byder.

Fregatten JYLLAND

Paa Marineforeningens Sendemandsmøde i Vejle i maj 1962 var ogsaa fregatten JYLLAND og dens videre skæbne til indgaaende drøftelse. Skagen afdelingens formand, havnemester *Aage Petersen*, rejste krav om, at der, inden Marineforeningens afdelinger gik videre ind for sagen, blev givet medlemmerne en redegørelse for hele den økonomiske baggrund for JYLLAND-sagen gennem de mange aar. Det var efter havnemesterens mening ikke muligt ude omkring at samle interesse om og skaffe aktiv deltagelse til indsamling af bidrag under forskellige former til fregattens istandsættelse aar efter aar, naar man intet reelt regnskab fik at se, specielt naar man erindrer sig, at JYLLAND ved 2. verdenskrigs udbrud var restaureret med isat rejsning.

Ved henvendelse til »Fællesudvalget for Fregatten JYLLANDs bevarelse«, hvori Marineforeningen er repræsenteret ved sin formand, er der tilstillet medlemsbladets redaktion forskelligt materiale til belysning af sagen og heraf er taget følgende uddrag, der bl. a. ogsaa giver en kort historisk redegørelse for fregat-sagens udvikling:

I aaret 1908 bestemtes det at sælge JYLLAND. Et bud fra et tysk firma var det højeste, men det lykkedes fiskerinspektør *Løfting*, gennem et beundringsværdigt og offervilligt arbejde sammen med overingeniør *Holtermann*, at købe skibet tilbage, inden det var ført bort fra Københavns red.

Fregatten JYLLAND købtes i aaret 1912 af godsejer *E. Schou* paa Palsgaard, der tog sig af det gamle skib, som — med en afbrydelse under verdenskrigen, da det benyttedes til radiostation under Hæren — laa opankret paa Juelsmindebugten og bl. a. anvendtes til skole for traadløs telegrafi.

I 1926 dannedes komite til fregattens videre bevarelse.

En indsamling af aks paa danske stubmarker ved hjælp af skolebørn bragte ikke det resultat, man haabede, men en stor ildfest paa Langelinie paa Journalistforbundets rundskuedag skaffede et saa godt overskud, at komiteen følte fast grund under fødderne.

Senere anvendtes andre fremgangsmaader for at skaffe bidrag, men trods alle anstrengelser voksede den indsamlede sum kun langsomt.

Ved et møde i marineministeriet den 28. august 1928 meddelte komiteens formand, at man nu raadede over det beløb paa ca. 150.000 kr., der var fornødent til en hovedreparation af fregattens skrog.

Denne hovedreparation fandt sted paa Orlogsværftet og var afsluttet paa fregattens 70-aars fødselsdag den 20. november 1930.

Komiteen gik derefter igang med at indsamle de nødvendige midler til fregattens *rejsning*. Denne indsamling indbragte ca. 100.000 kr., hvori var indbefattet ca. 20.000 kr., der var indsamlet bl. a. gennem en i marineministeriet nedsat komite, samt et bidrag fra overretssagfører *L. Zeuthens* mindelegat paa 5.000 kr., som blev ydet under forudsætning af, at komiteens arbejde for at føre fregatten tilbage til dens historiske skikkelse blev kronet med held.

Foruden de mange pengebidrag har komiteen modtaget forskellige meget kærkomne gaver og tilsagn. F. eks.: Fra Bødkerlauget 44 stk. viskerbaljer, fra lensgreve Julius Wedell, grev Moltke Lystrup og Dansk Skovforening træ, der skal anvendes til rejsning og ræer.

Af fregattens gamle kobberforhudning har komiteen ladet fremstille nogle smaa plader, til minde om offerviljen hos en kreds af personer, som med pengegaver har støttet

arbejdet for fregattens bevarelse. Disse smaa kobberplader er blevet forsynet med givernes navne og motto og er derefter blevet opsat indenbords i fregatten.

Vedrørende fregattens fremtidige vedligeholdelse har komiteen haft den store glæde fra statsminister og forsvarsminister Th. Stauning gennem marineministeriet at modtage følgende skrivelse af 13. juni 1934:

»I besvarelse af komiteens henvendelse vedrørende bekræftelse med hensyn til forholdet mellem ministeriet og komiteen angaaende fregatten skal ministeriet herved udtale følgende:

Marineministeriet er ejer af fregatten JYLLAND, idet ministeriet i september 1925 fik denne overdraget af arvingerne efter godsejer E. Schou til Palsgaard

Ved lov om tillægsbevilling for finansaaet 1927—28 erholdt statsministeriet bevilget et beløb af 30.000 kr. til fregattens bevarelse, idet marineministeriet overtog dens vedligeholdelse, og siden hovedreparationen af fregattens skrog har fundet sted, er det hertil fornødne beløb afholdt af finanslovens konto: § 23 A. II. A. II.: Vedligeholdelse af flaadens skibe (herunder JYLLAND).

Hvad fremtiden angaar, gaar ministeriet ud fra, at komiteen fortsætter sit arbejde for fremskaffelse af de nødvendige midler til fuldendelse af fregattens rekonstruktion og tillige — naar fregatten kan gøres produktiv — efter bedste evne yderligere søger at fremskaffe midler, som kan bidrage til dækning af omkostningerne ved vedligeholdelsen eller dække disse.

Saafermt der ikke indtræder uforudsete, ekstraordinære omstændigheder, er ministeriet villigt til at medvirke til fregattens bevarelse i det tidsrum af 50 aar fra skrogets hovedreparation at regne (1930), i hvilket denne er anslaaet at kunne sikre skibet.

Ministeriet er indforstaaet med, at fregattens beliggenhed skal være ved indsejlingen til Københavns havn af hensyn til komiteens aftale med Københavns havnevesen, og at fregatten ikke vil kunne anvendes til andre formaal end saadanne, som marineministeriet og komiteen bliver enige om.

Kan de fornødne midler til en fremtidig paakrævet hovedreparation ikke fremskaffes, vil fregatten blive ophugget paa dansk værft.

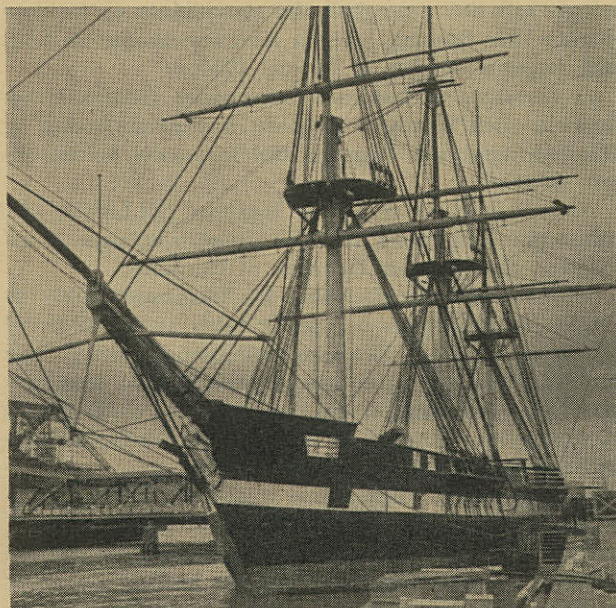
Til støtte for sit arbejde for fregatten JYLLANDs bevarelse stiftede komiteen den 1. juli 1936 et selskab: »Fregatten JYLLANDs Venner«. Komiteen haaber, at mange mennesker, af interesse for dette selskabs smukke formaal, vil indmelde sig i selskabet, hvis kontingent andrager 5 kr. aarlig eller 100 kr. en gang for alle.

Tilsyneladende er alle tidligere indsamlede midler medgaaet til skroget og rejsningens istandsættelse, idet fregatten i begyndelsen af 2. verdenskrig fik vinterleje i Christianshavns kanal, medens den om sommeren henlaa ved Langebro. Den sparsomme indtægt som logiskib for feriebørn er vel medgaaet til daglig rengøring, til vedligeholdelse blev der lidet eller intet, og derved gik skibet langsomt og sikkert i forfald.

I 1954 udsendtes af et nedsat saakaldt »Fællesudvalg«, der bestaar af Nationalmuseet, Komiteen for Fregatten JYLLANDs Bevarelse, Selskabet Fregatten JYLLANDs Venner, Skovhistorisk Selskab, Marinehistorisk Selskab, Marineforeningen og Turistforeningen for Danmark, et skrift: »Fregatten JYLLAND — Fuldriggeren, Træjlski-bet«, hvoraf anføres:

»1930 bevilgede rigsdagen fleraarige beløb til skrogets

restaurering, og i 1934 paatog staten sig vedligeholdelsen i 50 aar. Ved bidrag fra private anskaffedes fregattens rejsning: tre fuldriggede master, rær, rig og spryd efter de oprindelige tegninger.

Fregatten JYLLAND ved Islands Brygge som logiskib for provins-skolebørn.

Fregatten var saaledes i god og fin stand i 1940. Men under besættelsen under anden verdenskrig forsømtes vedligeholdelsen. Særlig led den øverste del af fregattens skrog og dens dæk stærkt. I 1950 konstateredes, at enten maatte skrog og dæk gennemgaa en hovedreparation for fremtidig bevaring som museumsgenstand, eller skibet maatte op-hugges.

Det var mangelen paa vedligeholdelse af fregatten som følge af krigen, besættelsen og den unormale tid efter besættelsen, der satte sine dybe mærker paa JYLLAND. I det første par aar efter 1940 var det smaat med vedligeholdelsen; efter 1943 kom der tramp af tyske støvlehæle, og nu, da vedligeholdelsen helt ophørte, begyndte forfaldets tid. Uge for uge, aar for aar skiftede sol og regn og sne; dæket blev utæt, frost og fugt, rust og raad satte ind. Naar skibe paa vandet eller bygninger paa land henligger uden vedligeholdelse, forfalder de hurtigt. Selv smaa istandsættelser, der foretages rettidigt, kan afbøde de store skader, der ellers vil blive følgen. Man gjorde end ikke det nødvendigtste — rejsning og rig aftakledes — og i den stand ligger fregatten nu i flaadens leje og kan ses fra Langelinie og havnen.»

De ovennævnte skader paa JYLLAND blev i 1950 af marineministeriet klarlagt for de kredse, der havde interesseret sig for fregattens bevarelse. Da der ikke var fremkommet antagelige forslag til de nødvendige penges fremkomst, fastslog forsvarsministeriet i november 1951, at man nu ville afgøre, hvornaar og hvorledes fregatten skulle ende sine dage, idet man dog stadig ville være lydhør over for nye, økonomisk velunderbyggede forslag. I det følgende foraar etableredes derefter førnævnte fællesudvalg, der fik turistchef *Mogens Lichtenberg* som formand, som lod et sagkyndigt udvalg med kommandør *Paul Ipsen* som formand foretage en nærmere undersøgelse af fregatten. Formanden for Foreningen af Skibs- og Baadebyggere i Danmark, skibsbygmester *Soren Larsen* med tilslutning af afde-

lingsingeniør ved Søværnets skibs- og maskininspektion, *J. A. Thorvang*, fandt, at fregattens flydeevne var god.

Fællesudvalget har erklæret sig beredt til at søge at gennemføre arrangementerne ved en landsindsamling paa forskellig maade. Over for fællesudvalget har betydende mænd erklæret aktivt at ville interessere sig ved økonomisk støtte, saafremt der blev givet et sandsynlighedsbevis for et holdbart økonomisk program. Fra officiel side er der i den anledning ganske vist gjort gældende, at der først maa foreligge et indsamlet betydeligt beløb, inden staten eventuelt vil give tilsagn om at bevilge de resterende midler til istandsættelsen. Det synes dog indlysende, at der ikke kan paabegyndes en indsamling, før der kan ydes bidragyderne betryggende sikkerhed for, at staten vil gaa ind for istandsættelse af fregatten og bære sin del af omkostningerne. Hvordan skal man i modsat fald kunne give de mange smaa og store bidragydere deres bidrag tilbage? I denne forbindelse maa det fremhæves, at det er statens skib, og at staten tidligere har givet de hidtidige bidragydere tilsagn om at vedligeholde skibet i 50 aar!

Til sidst skal det anføres, at de fremtidige aarlige udgifter til stadig vedligeholdelse med skibstørmere m. m. er anslaaet til ca. 75.000 kr., og herimod kommer da museums-entreen.

For at fremskaffe de fornødne midler til fregattens istandsættelse satte fællesudvalget forskelligt igang, og det er formentlig disse nyere indsamlinger, som forslagsstilleren ønskede nærmere oplysninger om.

Fra *Revisions- og Forvaltnings-Institutet* foreligger der et detaljeret regnskab for tiden 1/8 1957—31/3 1959, der udviser, at en »Fregat-Fort-Fest« i aug. 1957 gav et overskud paa kr. 2.258. Selve »Fregatlotteriet« i 1958 gav et overskud paa kr. 474.372, »Mærkatsalget« gav et overskud paa kr. 20.164. I disse beløb skal dog fradrages andel i fællesadministrationsudgifter, udgifter til optagelse af en film om fregatten samt diverse mindre udgifter, hvorved fremkommer et samlet overskud paa ialt kr. 391.080. Yderligere fremviser regnskabet for fregatdagen den 9/5 1961 et overskud paa kr. 46.633.

Efter fregattens oplægning i Ebeltøft har »Fællesudvalget« overdraget skibskonsulentfirmaet *Knud E. Hansen* at udarbejdede en oversigt over restaureringsarbejdernes omfang og omkostningerne herved og pr. 15/12 1960 blev de totale reparationsomkostninger anslaaet til kr. 2.475.000, og heraf var der i perioden 1/1 1961 til 31/3 1962 ialt forbrugt kr. 393.141,22.

Hertil kommer diverse omkostninger paa ialt kr. 9.544,89 samt honorar for tilrettelæggelse af mærkatsalget 9/5 1962 paa kr. 7.500,-. Disse beløb i forbindelse med likvide og baandlagte beholdninger paa kr. 108.964,18 balancerer med indtægterne:

Beholdning pr. 1/10 1960	kr. 399.634,65
Overskud ved mærkatsalg 9/5 1961	kr. 46.633,43
Gaver og bidrag	kr. 7.861,83
Indvundne renter	kr. 21.560,40
Entreindtægt paa fregatten ÷ kustoløn	kr. 43.459,98
Ialt	kr. 519.150,29

Om fregattens videre fremtid vil man spørge, efter at der har været mange udtalelser og mange forslag er blevet luftet!

Svaret maa ligge i Nationalmuseets hænder, det stiller betingelserne for skibets bevarelse — og selvfølgelig ogsaa maa staa bag fremskaffelsen af disse — men endnu er det sidste ord i denne lange, altfor lange og desværre alt for vilkaarlige sag ikke sagt.

Tilbageblik...

Da det danske Flyvevaaben i juni maaned fejrede Dansk Militærflyvnings 50-aars jubilæum, dels ved en reception i Flyvevaabnets hovedsæde, Flyvestation Vedbæk, dels ved en storstilet flyveopvisning i lufrummet over Sandholm-Birkerød, var der hertil ogsaa indbudt to af dansk flyvnings ældste piloter: Orlogskaptajn *Janus Sørensen*, som var elev paa den første militære flyveskole i Danmark i 1911.

Men ikke alene Marineforeningens Hovedkasserer var med blandt flyvningens pionerer. Ogsaa formanden, Kommandør *G. de Lichtenberg* maa henregnes hertil. I dag er han en af de ældste marineflyvere med certifikat nr. 19, og han var den første dansker, der fløj mod vest over Nord-søen.

Nedenfor vil begge disse aldersstegne »luftkuske« give et glimt fra den første primitive flyvnings tid:

Ved udgangen af aaret 1911 blev den første militære flyverskole oprettet og underlagt *chefen for Den flydende Defension*. Til brug ved uddannelsen stilledes Bergh og Storms monoplan til raadighed for skolen, der havde kaptajn i marinen *H. C. Ullidtz*, som havde faaet flyveruddannelse i Frankrig, til leder. Flyveren *Peter Nielsen*, som hidtil havde fløjet maskinen, var lærer ved skolen.

Det første hold elever bestod af løjtnanterne *V. Laub* (den senere havnedirektør) og *Sv. Christiansen* (der omkom ved DYKKEREN's forlis i 1916) endvidere premierløjtnant *Ussing* fra Hæren og jeg, der er den eneste nulevende af holdet.

Teoritimer var ikke paa programmet, og flyvning maatte kun finde sted med vindstyrke 1—2. Det var i det hele taget en meget primitiv uddannelse vi fik paa dette flyvningens første stadium, saaledes kunne lærer og elev ikke samtidigt være i maskinen, da der kun var plads til een person, som uden beskyttelse af vindskærm var placeret umiddelbart bag motoren, hvorfra olie og slam slyngedes i ansigtet paa flyveren.

Man fik at vide, at maskinen drejede til samme side som rattets bevægelse — det vidste vi i forvejen. Trak man ratstangen til sig blev højderoret lagt til stigning og omvendt, naar den førtes fremover. Saa var der et svært fremmedord: *gouchissement* — tror jeg, det hed — en bevægelse af ratstangen (»Pinden«) i sideretning til drejning af vingeklapperne under sidedrej.

Øvelserne, der afholdtes paa Kløvermarken, begyndte med at eleven satte sig i maskinen, motoren blev startet, og saa »rullede« han hen over grønsværen i retning mod Sundet, passende i tide at lukke for benzintilførslen. Maskinen vendtes derpaa med næsen den modsatte vej, og man rullede over græsset tilbage til startstedet. Ved næste stadium fik man lov til med afbrydelser at lette fra jorden til højst 5—10 meters højde, dog uden at foretage drejning for tilbageflyvning til startstedet, og endelig gav man omsider tilladelse til rundflyvning, dog med udtrykkeligt forbud mod *ikke* at komme i over 50 meters højde.

En dejlig forårsdag var jeg kommet op i en højde, hvorfra jeg havde en skøn udsigt over byen og Sundet, og jeg nød synet af det herlige panorama, men da jeg omsider landede, kom kaptajn *Ullidtz* meget ophidset og sagde: »De har fløjet over den i reglementet tilladte højde, og gentager dette sig, kommer De i arrest!« Stilfærdigt bemærkede jeg med en angerfuld mine, at da der desværre ikke var højdemaalere i luftfartøjet, var det meget vanske-

ligt for en nybegynder at bedømme højden! Jeg sonede min forbyrdelse ved et lille traktement i restaurationen, og saa var det glemt.

Under den sidste flyvning jeg foretog, før jeg skulle paa sommertogt i 1912, landede jeg flere gange for at gøre opmærksom paa, at propelboltene løsnede sig, hvilket jeg blev opmærksom paa gennem en mærkbar rystelse i luftfartøjet. Hver gang trak man omhyggeligt boltene, og jeg startede for tredje gang. En halv snes minutter efter sidste fastspænding gik det galt, propellen røg af og havnede i grønsværet tæt ved en tilskuerskare, der interesseret havde fulgt øvelserne.

Maskinen landede uskadt.

Det var min sidste flyvning, for da jeg efter endt togt skulle indgaa ægteskab, maatte jeg efter dagældende bestemmelser ikke længere være aktiv flyver.

Janus Sørensen.

Ved Flyvevaabnets 50-aars jubilæum for nylig, hvor mange gamle pionerer fra flyvningens første dage mødte op, og hvor man saa en straalende opvisning med blændende præstationer, maatte vi ældre uvilkaarlig tænke tilbage og mindes den tid, hvor vi holdt os i luften med 60 km.s fart.

Den 1/5 1918 mødte jeg paa Refshalevej ved *Marinens Flyvevæsen*, som det dengang hed, sammen med en halv snes andre elever. Undervisningen var upaaklagelig, men det laa lidt haardt med materiellet. Den 10/5 var jeg første gang i luften og saa deroppefra, at min klassekammerat fra Kadetskolen, løjtnant *Caroc*, fik en daarlig landing og knuste maskinen. Vi var omgaaende nede hos ham — men det var desværre for sent.

De næste 3 mandage havde saavel Flyvebaadsstationen som Hærens Flyveskole paa Kløvermarken triste uheld, saa derefter fløj man ikke mere om mandagen. Fredag var der eftersyn af maskiner, og onsdag var efter gammel overtro en daarlig dag. Det var ogsaa i de dage, hvor man fik fortalt om »spinn« — men prøve det i praksis vovede man ikke.

Uddannelsen gik dog sin gang i løbet af sommeren, men med den afsluttende 4 timers prøve var det lidt trægt, — de gamle motorer havde svært ved at holde ud saa længe ad gangen. Min lærer, premierløjtnant *Thiele*, sagde, at hvis jeg ikke troede fuldt og fast paa, at motoren kunne holde 4 timer, saa kunne den selvfølgelig ikke holde. Først den 6te gang, den 10/2 1919, lykkedes det mig at faa 3 timer + 3 kvarter — saa stoppede motoren med en lyd, som naar alle tænderne paa en startmotor rives af, og den blev aldrig til motor mere. Uheldigvis foregik min nødlanding udfor Vedbæk, saa det tog andre 4 timer, inden man fandt ud af, hvor jeg var, og fik motorbaaden sendt op for at slæbe mig tilbage til Flyvebaadsstationen.

Men saa kom der gang i foretagendet.

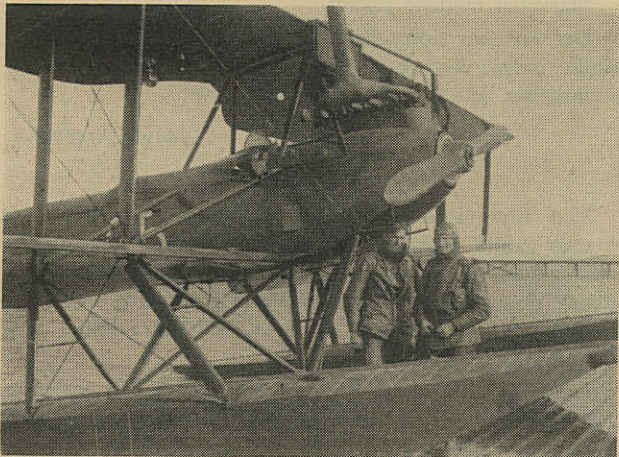
Marinen havde indkøbt 5 »Friederichshafen« pontonmaskiner med driftssikre motorer. Deres marchfart var 110 km i timen. Nu fik man tillid til materiellet og mod til at prøve noget manglede ikke.

I juli-august 1919 deltog jeg i postflyvningerne til Stege, et forsøg, som blev afholdt for at faa et indblik i, med hvor stor sikkerhed man kunne basere sig paa flyvning i Postvæsenets tjeneste. Trods et smukt resultat havde disse Stege-flyvninger vist ikke nogen særlig betydning for rute-flyvningen, da udviklingen fløj af sted med stormskridt

og hurtigt overgik indvundne resultater og erfaringer, men de gav tillid til materiellet, og de vakte dengang en del opsigt herhjemme.

Den 20/2 1920 gik turen med 2 luftfartøjer syd om Lolland-Falster, over Højer, Esbjerg og Skagen med landing paa Luftmarinestationen efter 13 timers flyvning med benzinpaafyldning i Esbjerg og Skagen. (Start og landing i mørke havde man aldrig prøvet før).

I juli maaned samme aar gik turen til England, hvor reserveløjtnant *Just Rasmussen* og jeg var de første danske

Premierløjtnant *G. de Lichtenberg* og mekaniker *Johannes Nielsen* efter endt Nordsoflyvetur.

piloter, der passerede Nordsøen. Paa turen var Premierløjtnant *Scheibel* leder og navigatør og *Johannes Nielsen* mekaniker. Tilbageturen den 20/7 paa kun 7 timer var noget den gang fuldstændig imponerende; men vi havde ogsaa en stiv vestlig kuling i ryggen. Denne flyvetur var en meget stor oplevelse, ikke mindst ved, at vi i London var i audiens hos Hds. Majestæt, enkedronning *Alexandra*.

Ja, det var et lille tilbageblik, og selvom vore skridt dengang — set med nutidens øjne — var smaa og til tider famlende, saa havde de dog paa daværende tidspunkt deres betydning. Vi ældre har jo gennem de forløbne 40 aar oplevet en nærmest eksplosionsagtig udvikling indenfor flyvningen, vi forstaar de enorme krav, der menneskelig set maa stilles, og vi følger vore unge flyvere med den varmeste beundring.

Til slut en venlig hilsen og tanke til de mange gamle orlogsgaster landet over, som jeg i aarene 1918—23 var sammen med paa Flyvebaads-, senere betegnet: Luftmarinestationen og som troligt passede deres dont, hvad enten de havde eftersyn af motorer paa værkstedet, tilsyn med maskinerne eller i deres vadedragter gik fra slæbestederne for at tage imod de gamle flyvebaade.

G. de Lichtenberg.

Som et kuriosum kan tilføjes, at det var to søofficerer, der underskrev de første flyvercertifikater, idet udstedelsen heraf dengang sorterede under Kgl. dansk Aeronautisk Selskab, hvis første formænd var henholdsvis direktøren for Orlogsværftet, Kommandør *J. Tuxen*, og Kommandør *C. F. Maegaard*, der i aarene 1913—23 var Marineforeningens første formand.

Fra Hovedbestyrelsen

I henhold til lovenes § 10 har hovedbestyrelsen efter sendemandsmødet 1962 konstitueret sig som følger:

1. *Formand*: Kommandør *G. de Lichtenberg*, *næstformand*: Fuldmægtig *O. Maegaard*, *landssekretær*: Fuldmægtig *G. Honnens de Lichtenberg* og *hovedkasserer*: Orlogskaptajn *Janus Sørensen*. — uforandret.

2. *Forretningsudvalget* bestaar af ovennævnte samt skibbygger *Anton Nielsen* og kommandør *Sv. Greve*.

3. *Lovudvalget*: Hovedkassereren, ingeniør *E. Fylling* og taksator *Arne Sørensen*.

4. *Agitationsudvalget*: Landssekretæren, næstformanden og taksator *Arne Sørensen*.

5. *Jubilarudvalget*: Landssekretæren, næstformanden og direktør *Kjellberg*.

6. *Bladudvalget*: Landssekretæren, hovedkassereren og næstformanden.

7. *Repræsentanter til Soldatens og Orlogsgastens Fonds hovedkomite*: Landssekretæren, hovedkassereren og skibbygger *Anton Nielsen*.

8. *Admiral Carstensens Fond*: Formand, hovedkasserer og kommandør *Wolfhagen*.

Distrikt *Sjælland nord* afholdt sit aarlige møde 18/3 i Helsingør Marinestue. Hovedemnet var valg af distriktsrepræsentant og en eventuel deling af distriktet, og Marineforeningens formand blev opfordret til paa Sendemandsmødet at fremsætte forslag herom, hvilket var foranledningen til det fremsatte »supplerende« lovforslag.

Den 25/3 afholdt distrikt VIII møde i Marinestuen i Nykøbing M., udenfor hvilken baade flag og stander vajede fra morgenstunden som en hilsen til de fremmødte.

Medlem af hovedbestyrelsen, *Skaaning*, Ringkøbing, mindedes de afdøde kammerater og ligeledes Marineforeningens tidligere formand, KD *Ipsen*, og hans store indsats for foreningen. Efter en fyldig beretning fra distriktsrepræsentanten og ligeledes fra de fremmødte afdelingsformænd viste det sig, at alle havde det samme problem: svigtende deltagelse i møderne fra medlemmernes side.

Thyborøn kunne glæde sig over en fremgang paa 16 mand. Iøvrigt blev mange tanker og ideer i tilknytning til foreningslivet drøftet, og heri ligger netop distriktsmødernes betydning.

Under middagen indløb svarhilsen fra æresformanden, til hvem der var sendt telegram. Mange gamle ansigter saas ogsaa ved mødet, bl. a. kaptajn *Mouritzen* og havnefoged *Madsen* fra Thisted, der trods sine 80 aar trofast møder, naar Marineforeningen kalder. Næste aars mødested blev Ringkøbing.

»Skriveren«.

Distrikt VII, *Midtjylland* havde Sct. Hansaften arrangeret en fællesskovtur til Pøt Mølle. Paa vejen blev der aflagt besøg i egnens seværdighed Frijsenborg Slotspark. Paa det meget smukke mødested var der spisning, og derefter dans da mørket faldt paa, og Sct. Hansbaalet blev tændt ved en af søerne. Det var et betagende syn, og mid-sommervisen bidrog til at forhøje stemningen.

Norges Orlogsforbund har udsendt 1ste hefte af sit medlemsblad »Under norsk flag«, et smukt og lædigt hefte med mange læseværdige artikler. UNDER DANNEBROG ønsker sin nye kollega alt vel paa vejen fremover — ikke mindst med den økonomiske basis.

Fra stifteren af Marineforeningens Los Angeles afd. *G. Gutenberg Dahlqvist* har hovedkontoret faaet en hilsen i forbindelse med afregning for denne afd.s mærkat- og postkortsalg.

Kontakt- og Velfærdsofficeren for Søværnet, Orlogskaptajn *Bilde Jensen*, har sendt en hjertelig tak til de af Marineforeningens afdelinger og enkeltmedlemmer, der har vist interesse for Søværnet ved at købe eksemplarer af »Søværnets juleaskeskaal 1961«.

Marineforeningens hovedkontor har haft besøg af vicepræsidenten for de danske Soldaterforeninger i Los Angeles i U.S.A., *Kai Gottschalk*, der holder ferie i Danmark og bl. a. deltog i Rebildfesten. *Gottschalk* bragte hilsen fra Marineforeningens afd. derovre og gav et udførligt referat af arbejdet i afdelingen samt af Kongens og Dronningens besøg i Los Angeles i 1961, hvor Marineforeningens flag dominerede paa salens langside ved den officielle frokost i Coconut-grove. Det var en glæde at møde en af kammeraterne derovrefra og spørge nyt.

Marineforeningsglassene -

Gennem en aarrække har vore smukke Marineforeningsglas været benyttet som gave, som erindring og til mange andre formaal — men nu er det ved at være slut. Det er ebbe i beholdningen, og forhandleren, *Ove C. Bjerregaard*, har meddelt, at glasværket har betinget sig en bestilling paa 300 stk. glas, før de tør sætte disse i arbejde, og forhandleren har ikke mere lagerplads til et saa stort parti.

Hertil er at sige, at Marineforeningens økonomi for nærværende ikke tillader en investering i et større parti glas, som vi tilmed ikke har lagerplads til.

Det er en sørgelig nyhed, for vore glas har altid vundet anerkendelse viden om, men da man fattes midler og plads, har Hovedbestyrelsen vedtaget at afvente bedre tider, inden en ny bestilling kan afgives — og samtidig er salget af Marineforeningens glas standset pr. 30/6 1962. Den meget ringe restbeholdning har Hovedbestyrelsen forbeholdt sig til brug som officielle gaver o. l.

Ogsaa Sangbøgerne savnedes haardt. Som meddelt paa Sendemandsmødet, er det her ligeledes den pekuniære side af sagen, der halter. Et nyoptryk vil belaste Foreningens økonomi kendeligt, og hovedkasserer har stærkt fra-raadet paa nærværende tidspunkt at trykke et nyt oplag af sangbøgerne, hvilket forslag er tiltraadt af hovedbestyrelsen.

Næste nr. af Medlemsbladet paaregnes udsendt primo november, hvorfor stof til bladet skal være redaktionen i hænde senest 15/10. Husk kun at skrive paa den ene side af papiret og med en bred margin og sæt endelig en dato paa — »i gaar aftes« er jo en for unøjagtig tidsangivelse, især naar referatet indsendes mange uger efter.

Der var selskab efter gammeldags mønster, og selvfølgelig ogsaa lidt selskabslege. Herunder skulle en af damerne i selskabet saa besvare spørgsmaalet om, hvem i den hele verden hun helst ville være.

Hun svarede straks, at hun helst ville være løjtnant *Robinson* paa H.M.S. *KENT*, og dette svar krævede de øvrige i selskabet nærmere uddybet. Let rødmende tilføjede hun derefter: — Jo, det er ham, der har kahyt sammen med min mand, naar de er ude at sejle.

Fra Søværnet

Kontreadmiral *Lundsteen* nedlagde 1. juli kl. 9 en krans ved Niels Iuels statue ved Holmens Kanal til minde om kampen i Køge bugt 1. juli 1677. Kl. 10 lagde kontreadmiralen en krans ved mindestøtten i Køge Havn. Støtten er rejst til minde om kampene i bugten 1. juli 1677 og 4. oktober 1710.

Danske orlogsgaster skal have en ny kampdragt af svensk model. Paa større og mindre skibe og ved enheder i land har ialt 400 mand baaret kampdragten som forsøg igennem et aar. To tredjedele af de prøvede dragter har været fremstillet af dansk stof og en tredjedel af svensk.

Stoffet er meget stærkt og overtrukket med et dæklag af gummi- eller plasticlignende materiale. Det er lufttæt, vandtæt, gastæt og beskytter mod indtrængen under klæderne af radioaktivt støv. Kampdragten trækkes helt uden paa uniformen og kan slutte tæt overalt.

Aalborg Skibsværft har søsat Søværnets nye inspektionsskib. *VÆDDEREN* er det andet skib i en serie paa fire inspektionsskibe, der skal gøre tjeneste ved Grønland og Færøerne og i Nordsøen.

Det første skib i serien *HVIDBJØRNEN* blev søsat i november fra værftet i Aarhus. *HVIDBJØRNEN* ventes sat i tjeneste til september. *VÆDDEREN* ventes i tjeneste til november.

Som tidligere nævnt skal disse inspektionsskibe bl. a. forsynes med helikoptere af den franske type *Aluette*.

Man har ønsket helikopterne til Danmark saa hurtigt som muligt af hensyn til den videre træning af de søofficerer, der er blevet helikopteruddannet i USA.

Peter Buhl

Der var sommerlig idyl og vældigt fremmøde af feriegæster til mindehøjtideligheden om slaget ved Lyngør, hvor britiske skibe kæmpede mod dansk-norske i dag for 150 aar siden, og hvor fregatten *NAJADEN* blev sænket.

Der var 5.000—6.000 mennesker til stede. Kong *Olav* ankom i kongeskibet *NORGE*, og baade den norske og den danske flaaede var repræsenteret — den norske ved fregatten *HAAKON 7* og tre ministrygere og den danske ved bevoogningsfartøjerne *DRYADEN* og *DAPHNE*. Skibene og de mange baade fra omegnen fyldte indsejlingen til det snævre farvand ved Lyngør.

Da kongen gik i land, dannede orlogsgasterne espalier op til mindelunden.

Biskop *Kaare Støylen* holdt en kort mindetale, hvorefter viceadmiral *Erling Hostved* gav en kort fremstilling af begivenhederne i 1812. Kong *Olav* nedlagde en smuk krans, og chefen for det danske Søværn, viceadmiral *S. Pontoppidan* bragte en krans fra den danske flaaede.

Derefter tordnede en salut paa 19 skud fra *HAAKON 7* ud over skærgaarden.

Ogsaa i Danmark fandt der en højtidelighed sted paa 150-aarsdagen, idet søværnets operative kommando i Aarhus lod nedlægge en krans paa Fredericia kirkegaard, hvor en af deltagerne i slaget, Secondlieutnant *Peter Buhl*, R. af D. og Dbm., 21 aar gl., ligger begravet. *Berl. Tid.*

Forenings- Meddelelser

Glostrup/Taastrup afd. holder altid »Admiralforsamling«, i aar den 1/2 i »Kahytten«. Af den fyldige aarsberetning fremgaar, at afd. har en støt og rolig fremgang. Medlems-tallet er paa 125 og mødeprocenten er 25.

Randers afd. afholdt genfs. 17/2 i Marinestuen, hvor formanden mindedes de afdøde kammerater. Afd. havde udvist stor gæstfrihed under dens adoptionsskib, fregatten NIELS EBBESENS besøg i havnen. Under beretningen fra skyttelavet opfordredes til større tilslutning til skydningen. Kassereren kunne oplyse, at regnskabet, der balancerede med kr. 8.200,-, udviste en kassebeholdning paa kr. 3.872,-. Kontingentet blev forhøjet til kr. 15,-.

Skelskør afd. hylkede sin formand, der fik ridderkorset overrakt af Marineforeningens formand ved en festlighed i Marinestuen i samme anledning.

C. Grube Hansen, Skelskør

Randers afd. afholdt katteskydning 2/3 i Haandværkerforeningen. Aftenen indledtes med gule ærter. Kattekonge blev formanden for skyttelauget, Chr. Schønning. Efter skydningen var der som sædvanlig godt, kammeratligt samvær.

Randers afd. døjede i aar med at bemane fastelavnsbaaden, men den kom dog ud paa togt 5/3 i smukt vejr og med fint resultat, idet der indkom godt 3.000 kr., der fordeles ligeligt mellem Randers Skipperlaug, Bombebøssen og Marineforeningens Randers afd.

Gentofte afd. afholdt 7/3 møde med foredrag og film om Paris og Air France's Japanrute.

Kolding afd.s generalforsamling 12/3 formede sig som en hyldest til afd.s formand, tandlæge Strange Friis, som havde været formand i 40 aar. Foruden de afdøde kammerater mindedes formanden i sin aarsberetning ogsaa Marineforeningens tidligere formand, KD Paul Ipsen. Genvalg.

Aarhus afd.s sekretær, Victor Lassen, er indvalgt i bestyrelsen for Aarhus' samvirkende soldaterforeninger som Marineforeningens første repræsentant her.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt kegle-spil 21/3 paa Stadion.

Den 26/3 foretoges paa foranledning af Marineforeningens *Randers* afd. i samarbejde med byens øvrige foreninger en husindsamling til fordel for U-lands hjælpen, der indbragte ca. 4.500 kr.

Nykøbing Sj. og Odsherred maatte kalde to gange for at faa afviklet sin genfs. 28/3. Skræddermester V. Langholz nyvalgte til bestyrelsen, da Valdemar Thomsen ikke ville fortsætte. Til ny formand valgtes bagermester Ebbe Larsen, Rørvig. Kontingentet blev forhøjet, bl. a. for at man ogsaa kunne oparbejde en bedre økonomi.

Roskilde afd. afholdt møde med skafning paa hotel Prinsen den 4/4.

Hjørring afd. afholdt genfs. 5/4. Genvalg.

Frederiksberg afd. spiste stegt aal hos Davidsen — det smagte altid af fisk, og derefter gik man samlet til Fiskeriudstillingen i Forum. Det var denne afd., der havde taget initiativet til, at ogsaa Marineforeningen kom til at vise flaget her.

Københavns afd. afholdt møde 5/4, hvor F. Lenander holdt et fornøjeligt causeri »Med naveren paa valsen«.

Glostrup/Taastrup afd.s foraarsfest i »Ungdomsgaarden« i Brøndbyøster viste, at man havde fundet en god erstatning for den traditionelle skovtur, som efterhaanden var blevet vanskeligere og dyrere at arrangere. Tilslutningen var god og humøret højt, og det blev ud paa de smaa timer, før dansen sluttede. I løbet af aftenen uddeltes præmierne fra skyttelavets handicapskydning. Ærespræmien og præmien i A-klassen tilfaldt Børge Michaelsen. Kl. B vandtes af E. H. Th. Johansen. Kl. C vandtes af A. V. Christensen. Kl. D vandtes af E. Onsberg.

Herning afd. afholdt fregatskydning med følgende resultat: Bovspryd: Chr. Pedersen v/ L. Lorezens skud. Fokkemast: Egon Nielsen v/ Henning Jespersens skud. Stormast: Lars B. Krøjgaard v/ Jens Anker Christensens skud. Forskib: Knud Vünberg v/ Knud Poulsens skud. Agterskib: Henning Jespersen (Fregatkaptajn) v/ L. B. Krøjgaards skud. Under den efterfølgende spisning var der præmieuddeling, og aftenen sluttede med dans paa dækket.

Glostrup/Taastrup afholdt 3/5 møde, hvor rejsesekretæren fra Kofoeds skole viste film om skolens virksomhed. En glimrende og tilmed gratis film, som kan anbefales paa det varmeste.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt 11/4 en interessant filmaften med aktuelle film fra Israel med en indledende orientering ved direktør A. Melchior.

Kongens Lyngby afd. sluttede sæsonen 5/5 med en sammenkomst med damer, hvor skuespiller Chr. Brochorst underholdt.

Hadsund afd. holdt genfs. 9/5. Kontingentet blev forhøjet til kr. 10,-. Genvalg.

Ebeltoft afd. mindedes ved sin genfs. vor gamle formand, KD Ipsen. Som ny kasserer valgtes bogholder Knud Nyhuus i stedet for driftsleder C. Lundberg, som efter 21 aars virke ikke ønskede at fortsætte. Han har dog stadig sæde i bestyrelsen. Afdelingen har ogsaa afholdt Fregatskydning, hvor lagerekspedient Niels Petersen blev fregatkaptajn ved murermester Harry Nyhuus, der skød krudtkammeret ned.

Hørsholm/Rungsted afd. overrakte 18/5 Rungsted Sejlklubs Junior afd. en meget smuk vandrepokal med Marineforeningens emblem samt tilhørende ejerpræmie til

vinderen af sommerens sejlads. Afdelingens formand, malermester *Frederiksen*, talte for sejlklubben og overrakte klubbens formand, *Blume Knudsen*, der naturligvis er medlem af MF, pokalen. Hr. *Blume* takkede Marineforeningen for den smukke gave. Endvidere talte borgmester *Svens Jørgensen* og havnebestyrelsens formand, overretssagfører *Niels Groes*. Et stort antal medlemmer og gæster var kommet til stede og overværede begivenheden.

Randers afd. havde 19—23/5 i anledning af den britiske ministryger WOTTONs besøg arrangeret besøg i byen og omegnen for skibets besætning, der var meget interesseret i at se alt det meget, der blev forevist. Ved afslutningen i Marinestuen modtoges et fotografi af skibet, som til gengæld fik et smukt askebæger med Marineforeningens inskription.

Københavns afd. stod 26/5 til søs med »Vikingebaadene«. Der var skafning ombord, og senere blev der danset, medens man krydsede paa Sundets blanke vover.

Kongens Lyngby afd.s Skyttelav holdt sin aarlige fugleskydning 27/5. Ved afhentningen af forrige aars fuglekonge, arveprins *Knud*, paa Sorgenfri Slot, mindedes denne Skyttelavets nylig atdøde formand, *Chr. Arpe*. Med *Københavns* afd.s musikkorps i spidsen drog man derpaa til »Lottenborg«, hvor skydningen blev afviklet. Som nyindmeldt medlem deltog arveprinsens søn, prins *Christian*, der uddanner sig til søofficer, for første gang i festen. Ny fuglekonge blev maskinmester *Christian Madsen*.

Roskilde afd. samledes med damerne til en keglespil-aften i Lindenberg kro 29/5. Efter spising og spillet var der arrangeret en svingom.

Nykøbing Sj. og Odsherreds afd.s medlemmer samledes 30/5 til hyggeaften hos styrmand *Schytte* paa Møllebakken. Den hjemmelavede sild og skipperlobescobes vederfaredes al retfærdighed, derefter hyggede man sig en times tid over en kop kaffe og udvekslede gamle minder, hvorpaa der var tid til kortspil. Aftenen havde iøvrigt det helt rigtige forløb med hejsning og nedhaling af flaget til baadsmandspibe; fædrelandssange, og hvad der ellers hører med. Alt i alt en hyggelig aften, der vil blive husket.

Mariager afd.s medlemmer samledes 2/6 til »Mannenaften« i »Hulen« til gule ærter med højt humør som sædvanligt.

Paa mindedagen for krydseren VALKYRIENs hjælpeaktion til den vulkanske ø Martinique i Vestindien havde æresformanden i aar paa 60 aarsdagen indbudt de nulevende gamle gæster til frokost, de mødte alle 13 og havde et uforglemmeligt minde.

Helsingør afd. afholdt 3/6 fregatskydning under stor tilslutning. Skolebetjent *Kaj Petersen* blev fregatkaptajn ved *Bent Christensens* skud.

Frederiksberg afd. aflagde 19/6 besøg paa Carlsberg Bryggerierne og senere paa Carlsberg Museet, hvor bryggerierne var vært ved forskellige smagsprøver. Aftenen sluttede i »Familiehaven« i de smaa haver i Pileallé.

Holbæk afd. havde arrangeret sin aarlige fregatskydning lørdag eftmd. 30/6 paa »Strandparken«. Der var udsat en række fine sølvtøjsgevinster, og i skydningen kunne ogsaa ikke-medlemmer deltage, dog skal skroget altid nedskydes af medlem til medlem. Der deltog omkring en snes skytter, og der blev afgivet 415 skud.

Forhenværende togfører *Aage Møllebro* blev aarets fregatkaptajn og efterfulgte saaledes annonchef N. Aa. Rasmussen, der sidste aar fik titlen. Om aftenen var der spising og præmieuddeling i »Strandparken«, og man sluttede med et par timers dans.

Nykøbing Sj. og Odsherreds afd.s medlemmer var 1/7 paa sin aarlige udflugt, som gik til Odden havn, hvor man deltog i havnefesten der.

(Hjertesuk fra redaktøren: beklageligvis manglede der mange datoangivelser for de omtalte arrangementer).

Ved tømrer *Niels Klausens* død har *Gilleleje* afd. mistet en af sine gode gamle kammerater. Ved begravelsen 15/1 paraderede afd.s flag og formanden bragte en sidste hilsen.

Køge afd.s æresmedlem, vognmand *Lars Møller*, afgik ved døden 1/3 — den 88-aarige kammerat var afd.s ældste medlem.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, maskinmester *V. Andreassen*, afgik ved døden 20/3 75 aar gammel. Medens han endnu var rask, var han et meget interesseret og aktivt medlem. Afd. sendte en blomsterhilsen til begravelsen, som foregik i stilhed.

Esbjerg afd.s medlem, havnebetjent *S. Svenning Christensen*, døde i april md. Afdøde var mangeaarigt bestyrelsesmedlem af og formand for Løgstør afd., men indtraadte, da han i 1937 kom til Esbjerg, i afd. her. Flaget sænkede ved begravelsen over den gode og interesserede kammerats kiste.

Aarhus afd.s mangeaarige medlem, rentier *Anders Chr. Andersen*, Spørring, afgik ved døden 5/4.

Randers afd.s medstifter og æresmedlem, fabrikant *J. M. Bech*, afgik ved døden 18/4 87 aar gammel. Siden afd.s oprettelse i 1919 havde han med levende interesse deltaget i dens liv og virke, bl. a. havde han forarbejdet og skænket en meget smuk glasmosaikrude til Marinestuen i Randers.

Nykøbing Sj. afd. var repræsenteret med sit flag ved fyrrpasser *Valdemar Madsens*, Odden havn, begravelse 19/4. *Madsen* havde været medlem siden stiftelsen.

Esbjerg afd. mistede ved filialbestyrer *Valdemar Voss'* død 11/5 en god gammel kammerat, der i en længere aarrække havde været et meget interesseret medlem. Ved begravelsen blev flaget sænket over kisten.

Esbjerg afd. mistede i april maaned et flittigt medlem ved fisker *Axel Rasmussens* pludselige død. Rasmussens medlemskab af foreningen var kun afbrudt i de aar, da han under krigen fiskede fra England.

Randers afd.s medlem, entreprenør *Herman Breede*, afgik ved døden 1/5.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

Ebeltoft afd.s stifter og tidligere formand, havnefoged og lods *Axel Jensen*, afgik 20/5 ved døden 78 aar gammel. Ved begravelsen udtalte afd.s formand, mekaniker *Engberg Sorensen*, nogle mindeord over den gode kammerat, der siden 1956 havde været æresmedlem.

Hadsund afd.s gamle kammerat, bogholder *A. Nygaard*, Assens, blev 1/6 begravet fra Assens kirke, hvor afd.s flag paraderede. Ved graven bragte den tidligere formand, fabrikant *Wenslev*, en sidste hilsen.

Helsingør afd. mistede et af sine bestyrelsesmedlemmer ved installatør *Holger Ilsoes* død paa Mallorca. Begravelsen fandt sted i stilhed, men ved fregatskydningen 3/6 mindedes formanden i en smuk tale den afholdte kammerat.

Nykøbing Sj. og Odsherred afd. mistede ved fiskehandler *Viggo Hansens* død 27/6 et af sine gamle medlemmer, der havde været med fra afd.s start. Ved begravelsen fra Nykøbing kirke paraderede flaget ved afdødes baare.

Holbæk afd.s mangeaarige medlem, grosserer *Marius Jensen*, er afgaaet ved døden i juni maaned, omtrent samtidig døde et andet af afd.s gamle medlemmer, handelsmand *Carl Andersen*, Plejerup huse.

Gentofte afd. har haft den store sorg at miste handelsrejsende *Th. Gregers* og kaptajn *C. M. Knudsen*, der begge har været trofaste medlemmer fra afdelingens oprettelse.

Endvidere konsulent *H. A. Schwartz*, der traadte ind i afdelingen i 1948.

Disse tre kammerater var gennem aarene trofaste støtter i afdelingens arbejde, og vi vil savne dem meget ved vore møder.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Marineforeningen gratulerer

- 2/1 Blikkenslagermester *T. H. Engelhardt*, Helsingør, Gilleleje afd., 40 aars forretningsjubilæum.
 3/1 Skibsfører *Chr. Carlsen*, Holbæk afd., 75 aar.
 9/2 Tømremester *Jens Nielsen*, Gilleleje, formand for Gilleleje afd., 75 aar.
 23/2 Fisker *Carl Willadsen*, Havnsø, Holbæk afd., 70 aar.
 5/4 *Frithjof B. Levin*, Københavns afd., 65 aar.
 13/4 *K. E. Hansen*, Københavns afd., 60 aar.
 18/4 *C. O. Olsen*, Københavns afd., 60 aar.
 23/4 *Einar Jørgensen*, Københavns afd., 65 aar.
 30/4 *Carl Otto Henry Fisher*, Københavns afd., 60 aar.
 11/5 *Karl W. Bruun*, Kongens Lyngby, 65 aar.
 16/5 *Sv. Olsen*, Vridsløselille, Glostrup/Taastrup afd., 65 aar.
 19/5 *Niels Adriansen*, Virum, Kongens Lyngby, 50 aar.
 25/5 *E. J. Poulsen*, Københavns afd., 50 aar.
 14/6 Smedemester *Harald Clausen*, Holbæk afd., 80 aar.
 20/6 *L. E. A. Nielsen*, Københavns afd., 80 aar.
 21/6 *A. B. Jensen*, Københavns afd., 60 aar.
 24/6 *Poul J. H. Jensen*, Virum, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
 28/6 Hovmester *August Wenkens*, Kongens Lyngby afd., Guldbryllup.
 11/7 *Axel Aarre*, København, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
 26/7 *Axel H. Johannesen*, Virum, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
 13/8 *Ejnar Brolykke*, formand for Kongens Lyngby afd., 60 aar.
 21/8 Garagemester *E. Melsen*, Aarhus afd., 80 aar.

Hempels **ABSENTA**

er den hurtigste og mest effektive LAK- og FARVE-FJERNER, der på rekordtid opløser selv gamle og tykke farvelag.

ABSENTA skal efter påstrygningen arbejde i 5-10 minutter, hvorefter man med en spatel let kan fjerne de opløste lag farve.

ABSENTA fjerner alle olie- og lakmalinger, alkyd-emailler, skibsbundmalinger, klare lakker og gulvlakker m.v.

ABSENTA er let at anvende - er ikke brandfarlig - angriber ikke træ og metal.

Undgå blæselampen og dens ulemper - lad ABSENTA gøre arbejdet - berømt for sin virkning.

T. C. Hempels Skibsfarve-Fabrik A/S

- 21/8 A. J. Petersen, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
 28/8 Viggo Lenskjold, Gentofte, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
 4/9 Tømremester Vilh. Hansen, Næstved afd., 50 aar.
 4/9 J. P. Dragsby, Virum, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
 8/9 Kobbensmed P. M. Pedersen, Struer afd., 70 aar.
 12/9 Frisørmester J. Rosenfeldt Christensen, Glostrup/Taastrup afd. 50 aar.
 19/9 Rudolf Serritslev, Hellerup, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
 19/9 Havnefoged K. Møller, Struer afd., Sølvbryllup.
 21/9 Læderhandler H. K. Jørgensen, Aarhus afd., 60 aar.
 6/10 Tjener Folmer Stagis, Næstved afd., 50 aar.
 18/10 Repræsentant K. A. Knudsen, Aarhus afd., 70 aar.
 26/10 Marineforeningens hovedkasserer, orlogskaptajn Janus Sørensen, Gentofte afd., guldbryllup.
 30/10 Marineforeningens hovedkasserer, orlogskaptajn Janus Sørensen, Gentofte afd., 75 aar.

Marineforeningens Kalender

Glostrup/Taastrup afd. indleder vintersæsonen med medlemsmøde i »Kahytten« 6/9, og fejrer sin 17-aars fødselsdag 13/10, hvor Marineforeningens formand, KD de Lichtenberg, kommer til stede og de gæve gaster fra Damhussø afd. forbereder en storslaet gave. Endelig er der planlagt et medlemsmøde til 1/11.

Gentofte afd. afholder pakkefest 10/10.

Marineforeningens Skyttelav, København holder pokalskydning 16/10 og Fødselsdagsfest 20/10.

Bog anmeldelser

Som *Marinehistorisk Selskabs* skrift nr. 6 har kommandørkaptajn R. Steen Steensen i ORLOGSMUSEET givet en indgaaende redegørelse for vor Orlogsmarines smukke modelsamling og dennes historiske udvikling gennem tiderne. Dersom denne meget interesante udredning kunne medvirke til forøgelse af interessen for Søværnets museale forhold, saaledes at den midlertidige »Orlogsmuseets Udstilling« i Nicolaj kirkebygning sammen med de mange øvrige opmagasinerede genstande kunne blive til det virkelige Orlogsmuseum, hvortil vi har indholdet, men desværre endnu ikke en egnet og værdig museumbygning, saa var baade Selskabets og forfatterens hensigt og ønsker naaet.

Skriftet faas bl. a. ved henvendelse til Marineforeningens hovedkontor, pris kr. 6.

I anledning af 100-aaret for skruefregatten JYLLANDS første togt har Nationalmuseet paa forlaget Rhodos fornylig udsendt en smukt illustreret bog af F. H. Kjøl-sen: »Fregatten fortæller —«. Gennem skiftende billeder af livet om bord i det navnkundige skib gives en art reportage af datidens orlogsliv understøttet af en interessant samling af kendte og ukendte marinebilleder fra sidste halvdel af forrige aarhundrede. Til lægmands forstaaelse er tilføjet en alfabetisk ordliste, som sammen med oplysninger om fregattens togter, data, tegninger, litteraturhenvisninger m. m. giver et udmærket tidsbillede.

I en saa detaljeret udpensling af JYLLANDS historie savnes dog ogsaa her, som i tidligere udkomne, særdeles udmærkede værker om samme emne, en nøjere redegørelse for fregattens saa omtumlede skæbne og dens tilsyneladende fortvivlede økonomiske situation fra den stund, den som solgt til ophugning blev tilbagekøbt af ledende mænd inden for Marineforeningen, blev overtaget og opretholdt af godsejer Schou, Palsgaard, fungerede som radioskole, som logiskib for ferieborn o. m. a., op til 2. verdenskrig blev delvis repareret — til den atter gik i forfald, det forfald, man nu i Ebeltøft gør sig de største anstrengelser for at standse, den gamle orlogsmænd til genrejsning.

UNDER DANNEBROGs annoncefirma, Dansk Bladforlag, har i anledning af sit 40-aars jubilæum 22/6 1962 udsendt et nydeligt værk om forlagets domicil, ejendommen Amaliegade 22 i København.

Blandt bygningens forskellige ejere nævnes den kendte skibbygger Lars Larsen, der havde sin virksomhed paa »Larsens Plads«, hvortil han har lagt navn — i dag kendt som Oslobaadens anlægsplads N. for Kvæsthusbroen. Det anføres ogsaa, at i 1815 lejede admiral, senere statsminister Sten Andersen Bille, fader til chefen for den første GALATHEA-ekspedition (1845—47) sig ind her — ogsaa Søværnets nuværende chef har i en aarrække haft sin bopæl i den gamle ejendom, der senest ejedes af Hds. kgl. Højhed Prinsesse Thyra.

Som sædvanligt byder VIKINGENs aarshefte paa et væld af skibsfartstekniske oplysninger. Paa de 140 sider bringes billeder af samtlige danske nybygninger, og af alle skibe bygget paa danske værfter i 1961. I talrige lodige artikler gives oplysninger om Københavns havns forventning til konkurrence i forbindelse med Fællesmarkedet, om danske skibes finansieringsforhold, om kanaltunnelen, om atomdrift i fremtidens handelsskibe og meget andet — alt illustreret med smukke og gode billeder — det er et hefte af varig værdi for skibsfartsinteresserede. Pris kr. 4,50.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
 Teglegaardshaven . Tlj. 1986
 Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Årtol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus
 Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og
 transportanlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI
 Tlf. 3 40 00

Han holder støt paa —
 Det gør vi ogsaa med
 Marineforeningens
 Mærkat-Samlerhæfter

BORNHOLM**Skibsprovierantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270

Simon Madsen

RØNNE

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

VAADBINDERI OG TOVTØRRERI

ESBJERG

Esbjerg Skibshandel

v/ Harald Nielsen

Ny Havn

Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG

Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG

TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA^{1/5}**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63

Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE

TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen**& Kryger** INGENIØRER

Telf. 118 (3 ledn.)

Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL

TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELT FABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleantæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

SVENDBORG

Besøg Marinestuen

HOTEL PHØNIX**THYBORØN****Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE

A/s Vejle Mælkekompagni

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.
Annonceekspektion: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.
Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEMLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER